

Andreas Bramm (Autor)
**Deutsch-türkische Agrarforschung / Türk-Alman
Tarımsal Araştırma**

Verband deutsch-türkischer Agrar- und Naturwissenschaftler e. V.
Türk-Alman Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Dernekleri

**DEUTSCH-TÜRKISCHE AGRARFORSCHUNG
TÜRK-ALMAN TARİMSAL ARAŞTIRMA**

7. Symposium
vom 24. März - 30. März 2003
an der Ankara Universität/Ankara

7. Sempozyumu
24 Mart - 30 Mart 2003
Ankara Üniversitesi/Ankara

Redaktion:
Dr. Andreas Bramm

CUVILLIER VERLAG · GÖTTINGEN · 2004

<https://cuvillier.de/de/shop/publications/2752>

Copyright:
Cuvillier Verlag, Inhaberin Annette Jentsch-Cuvillier, Nonnenstieg 8, 37075 Göttingen,
Germany
Telefon: +49 (0)551 54724-0, E-Mail: info@cuvillier.de, Website: <https://cuvillier.de>

Vorwort

Die Entwicklung der Landwirtschaft der Türkei und Deutschlands führte in den letzten Jahrzehnten u. a. zu Steigerungen in der Flächenproduktivität der LN. Es ist zu erwarten, dass sich dieser Trend fortsetzt, sofern nicht z. B. aus agrarpolitischen Gründen gegengesteuert wird. Dies wirft Fragen nach der Dauerhaftigkeit des Produktivitätsfortschritts auf, oder, in anderer Terminologie, Fragen sind zu beantworten, ob diese Entwicklungen auch eine nachhaltige Agrarproduktion in der Zukunft gewährleisten werden. Wissenschaft und Praxis der Agrarwirtschaften beider Länder müssen sich daher der Nachhaltigkeits-Problematik mit Vorrang stellen. Das 7. Symposium des Verbandes deutsch-türkischer Agrar- und Naturwissenschaftler stand unter diesem Schwerpunktthema.

Die Zielsetzungen einer nachhaltigen Landbewirtschaftung sind in den Regionen aller Länder weitestgehend gleich. In letzter Konsequenz sind sie auf eine dauerhafte Sicherstellung der Ernährung der Menschen wie ebenso auf die Bewahrung der Natur- und Kulturlandschaften mit ihren Elementen und mit ihren genetischen und abiotischen Ressourcen ausgerichtet. Entstehende Konflikte zwischen Produktivitätsfortschritten, Nachhaltigkeit und Ressourcenschutz müssen daher erkannt und nach Maßgabe regionaler Gegebenheiten (Klima, Böden, Flora, Fauna, sozio-ökonomische Lage u. a. m) gelöst werden.

Es war das Anliegen des Symposiums, die Diskussion über Nachhaltigkeit zwischen den beiden Sektionen des Verbandes zu führen, um Erkenntnisse und Erfahrungen auszutauschen. Im Rahmen der Plenarsitzung gab J. Isselstein, Göttingen, einen umfassenden Überblick zum Kenntnisstand über Nachhaltigkeit in der Agrarproduktion. Diesem Themenkreis war auch eine Reihe von Referaten in den 9 eingerichteten Arbeitsgruppen gewidmet. Weitere Referate behandelten allgemeine, auf die Türkei bezogene Fragestellungen aus den Gebieten der landwirtschaftlichen Pflanzen- und Tierproduktion, der Wirtschafts- und Sozialwissenschaften einschließlich Statistik und Modelle, der Veterinärmedizin und des Umwelt- und Ressourcenschutzes. Insgesamt wurden 54 Themen referiert und diskutiert, die in dem jetzt vorliegenden Tagungsband des 7. Symposiums veröffentlicht werden.

Das 7. Symposium fand vom 24. - 30. März 2003 in den Räumen der Landwirtschaftlichen und der Veterinärmedizinischen Fakultäten der Ankara Universität statt, denen für diese Unterstützung zu danken ist. Es wurde vom Vorstand der Türkischen Sektion des Verbandes deutsch-türkischer Agrar- und Naturwissenschaftler vorbereitet und geleitet, unterstützt von engagierten studentischen Helferinnen und Helfern. The Scientific and Technical Research Council of Turkey (TÜBITAK) und die Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) förderten wohlwollend das Symposium und eine sich anschließende Exkursion in das westliche pontische Bergland unter dem Thema „Landschaften und Landwirtschaft“, wofür der Verband verbindlichsten Dank sagt.

A. Bramm übernahm dankenswerter Weise die Schriftleitung zur Herausgabe des Tagungsbandes für den Verband. Der Deutschen Forschungsgemeinschaft sei für die Förderung des Tagungsbandes gedankt.

Ankara und Göttingen, im Mai 2004

Prof. Dr. Mehmet Bülbül
Türkische Sektion

Prof. Dr. Eberhard Przemeczek
Deutsche Sektion

ÖNSÖZ

Türk ve Alman tarımının son yıllardaki gelişmelerinin bir sonucu olarak, arazi kullanımında tarım alanlarının verimliliğinin artırılması esastır. Tarım politikalarının günümüzde izlenenden aksine bir şekilde yönlendirilmesinden kaynaklanan nedenler söz konusu olmaktadır. Bu yükselişin devam etmesi beklenebilir. Tarımsal üretimdeki verimlilik artışının devamlılığının sürdürülebilmesine ilişkin sorular ortaya çıkabilir, veya başka bir deyişle, bu gelişmenin, gelecekte sürdürülebilir tarımsal üretimi de garanti altına alınamayacağı sorularına cevap bulmak gerekir. Bundan dolayı her iki ülkede de tarımın bilimsel ve pratik uygulamasında sürdürülebilirlik sorunları öncelikli olarak ele alınmak zorundadır. Türk-Alman Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneğinin 7. Sempozyumu bu amaçlı konuların içeriği altında yapılmıştır. Sürdürülebilir tarımsal üretimi letmeciliğinin amaçları, bütün ülkelerin her bölgesi için genel olarak birbirinin benzeridir. İnsanlık, beslenme güvenliğinin sürdürülebilirliğini sağlamak konusunda en son kararlılığı, doğal kültür alanlarının kendi yapı taşları, genetik ve abiyotik kaynaklarıyla beraber bir bütün olarak muhafaza edilmesi şeklindedir. Verimliliğinin artırılmasıyla, sürdürülebilirlik ve kaynakların korunması arasında çıkabilecek sorunların bilinmesi ve bölgelerin kendi özelliklerine (iklim, toprak yapıları, flora, fauna, sosyo-ekonomik durum v.s.) göre alınacak önlemlerle bu konunun çözülmesi gerekmektedir.

Sürdürülebilirlik konusu üzerine yapılan tartışmalarla, Derneğin iki seksiyonu arasında bilgi ve deneyim alışverişini sağlamak amacıyla, bu sempozyumun vermek istediği bir mesajdı. Bu konuda yapılan toplantılar çerçevesinde Göttingen Üniversitesinden Prof. Dr. J. Isselstein tarafından sempozyumun açılış bildirisinde, tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin halihazırdaki durumuna ilişkin özet bir bakış açısı verilmiştir. Aynı zamanda bu konu çerçevesinde, oluşturulan 9 çalışmaya grubu içinde bir dizi bildiri sunumları şeklinde bu konuya atıfta bulunulmuştur. Diğer sunumlarla genel ve Türkiye'deki bölgesel, bitkisel ve hayvansal üretim, ekonomi ve sosyal bilimler, istatistik, veteriner bilimleri, çevre ve doğal kaynakların korunmasıyla ilgili konular da ele alınmıştır. Toplam olarak 54 bildiri sunulmuş ve tartışılmıştır. Bu bildiriler 7. Sempozyum kitabında basılmıştır. 7. Sempozyum 24-30 Mart 2003 tarihleri arasında Ankara Üniversitesinin Ziraat ve Veteriner Fakültelerinin, salonlarında gerçekleştirilmiştir. İlgili Dekanlıklara bu desteklerinden dolayı teşekkür ederiz.

Bu sempozyum, Türk-Alman Tarım ve Tabii Bilim Araştırmacıları Derneğinin Türk Seksiyonunun Yönetim Kurulu üyeleri tarafından düzenlenmiş ve yürütülmüştür. Aynı zamanda konuya gönül vermiş öğrencilerin yardımlarıyla da desteklenmiştir. Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Alman Araştırma Kurumu (DFG) tüm iyi dilekleriyle bu sempozyumu ve sempozyumu takip eden Batı Karadeniz Bölgesine yapılan "Yörelere ve Tarım" konulu bilimsel teknik geziyi de desteklemiştir. Her iki kuruma destekleri için Dernek adına teşekkürlerimizi sunarız.

Sempozyum kitabının basılması ile ilgili olarak redaksiyon işlerinin yürütülmesini üzerine alan Dr. A. Bramm'a teşekkür ederiz. Alman Araştırma Kurumuna, sempozyum kitabının basılmasındaki destekleri için teşekkürü ayrıca bir borç biliriz.

Ankara ve Göttingen, Mayıs 2004

Prof. Dr. Eberhard Przemeczek
Alman Seksiyonu

Prof. Dr. Mehmet Bülbül
Türk Seksiyonu